

De minister van Economische Zaken
de heer H.G.J. Kamp
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC DEN HAAG

Noordwijk, 5 februari 2014

Ons kenmerk : 2014/Ruimte
Behandeld door : W.J. Crama & E. Kranenburg
Verzenddatum : 5 februari 2014
Kopie aan : de minister van Infrastructuur en Milieu
Onderwerp : haalbaarheidsstudie windmolenparken op zee
Bijlagen : 2

Geachte heer Kamp,

In opdracht van u wordt een haalbaarheidsstudie uitgevoerd naar geschikte locaties voor windmolens binnen de 12-mijlszone en daardoor zichtbaar vanaf de kust. Grote belangen zijn daarbij in het geding. Desondanks hebben wij tot op heden, ook na herhaaldelijk vragen, nog geen inzage gehad in onderliggende studies voor dat onderzoek. Met name missen wij de kosten- en batenanalyse waaruit de effecten voor economie en maatschappij moeten blijken. We zijn dan ook teleurgesteld dat u ons niet optimaal informeert bij de snel naderende besluitvorming over dit onderwerp.

Wij maken ons zorgen dat u een besluit neemt zonder goede afweging van alle belangen. Daarom hebben wij noodgedwongen eigen onderzoek laten uitvoeren naar de gevolgen voor de lokale kust economie en naar kansrijke alternatieven op locaties uit het zicht vanaf de kust. De rapporten treft u aan bij deze brief.

Vaststaat dat het plaatsen van windmolens dicht op de kust verstrekkende gevolgen heeft. Er zal vrijwel geen enkel stukje strand in Nederland meer zijn met een vrij uitzicht over de Noordzee. De kwaliteiten van de Nederlandse kust zijn zonder meer uniek. Uit gegevens van het onderzoeksbureau ZKA¹ blijkt dat de waardering van Nederlandse strandbezoekers daalt van een rapportcijfer 8,3 nu (bij vrij zicht) tot 5,9 bij plaatsing van windmolens op 6 km uit de kust. Niet verwonderlijk. Onze nationale identiteit is immers onlosmakelijk verbonden met de Noordzee en de daar bijhorende onbelemmerde horizon. De transformatie van dit uitzicht tot de aanblik van een maritiem industrieterrein is een fundamentele aantasting van deze waarde. Wij gaan ervan uit dat u zich bewust bent van de gevolgen van dit besluit en uw verantwoordelijkheid daarvoor.

Ter voorkoming van misverstanden: wij ondersteunen de ontwikkeling van duurzame energiebronnen, ook op zee. Maar de ingreep waarmee u thans invulling geeft aan de energiedoelstellingen brengt enorme schade toe aan het toerisme en de kust economie. En het is allerminst noodzakelijk. Buiten het

¹ Onderzoek effecten Wind op Zee op recreatie en toerisme, projectnummer 13.092, uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

zicht van de kust bestaat er genoeg aangewezen capaciteit om uw doelstelling te realiseren. Verder blijkt uit onze onderzoeken dat het vermeende voordeel van plaatsing van windmolens binnen de 12-mijlszone volledig teniet wordt gedaan door de negatieve effecten die er zijn op recreatie en toerisme langs de kust.

Binnen de 12-mijlszone is er bij 3.000 MW een **verwacht kostenvoordeel van €130 mln. per jaar** (gedurende een periode van 15 jaar) ten opzichte van plaatsing van hetzelfde vermogen op ongeveer 40 km uit de kust. Daarentegen kan de genoemde economische schade blijvend oplopen tot ruim € 210 mln. per jaar aan minder bestedingen door toeristen. Dit leidt tevens tot een eveneens blijvend verlies van 5.900 banen.

Uw raming is dan ook te rooskleurig. Daar komt bij dat er nog andere risico's zijn, eveneens in geld uit te drukken. Wij noemen er een: de kustvisserij. Voor deze sector vormen windmolens binnen de 12-mijlszone een reële bedreiging. Niet alleen voor de vissers, maar ook voor veel kustgemeenten is deze activiteit van economische betekenis. Het aanwijzen van locaties staat haaks op het beleid van de EU, dat de instandhouding van de kustvisserij juist stimuleert.

Los van de nationale betekenis van de kustbeleving, hopen wij u te overtuigen van de grote belangen voor de kustgemeenten. Graag zijn we bereid om, zij het als volwaardig geïnformeerd gesprekspartner, mee te denken over de kansrijke alternatieven waarbinnen de Rijksdoelen worden gehaald.

Hoogachtend,

de Stuurgroep Maritieme Windmolenparken², namens deze

Bas Brekelmans, wethouder Noordwijk,
voorzitter Stuurgroep,

Leendert de Lange, wethouder Wassenaar,

Belinda Göransson, wethouder Zandvoort,

Thijs Udo, wethouder Katwijk.

Bijlage(n):

- Windmolenparken dicht op de kust, 'De impact op recreatie en toerisme', Buck Consultants International, 4 februari 2014.
- Argumentendocument 'Nearshore Wind Nederland', Ecofys, 4 februari 2014.

² De Stuurgroep vertegenwoordigt een platform waarin kustgemeenten in Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Holland zijn verenigd samen met vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties.

